

VČELA MEDONOSNÁ

Apis mellifera

Na okraji lesa pri rozkvitnutej lúke stojí domček. Skôr palác, pretože v ňom žije kráľovná. Veselo to tu bzučí a jeho brány sú otvorené od marca do októbra. Je to domov včiel a ich palác sa hovorí úl. Sú ich tam tisíce a každá presne vie, čo má za úlohu. Porekadlo usilovná ako včela je pravdivé. Všetky včely sa starajú, aby úl fungoval a kráľovná mohla plniť svoju dôležitú úlohu – klásť vajíčka a zaistiť tak ďalšie generácie včiel. Čím viac vajíčok kráľovná nakladie, tým sú menšie.

2. LARVA

4. VČELA

1. VAJÍČKO

3. KUKLA

VÝVOJ VAJÍČKA

Z vajíčka sa vyvinie larva, ktorú krmia prvé tri dni materskou kašičkou a potom zmesou peľu a medu včely – krmíčky. Larvy sa v bunke zaviečkujú a stanú sa z nich kukly. Po pár dňoch sa von prehryzie hotová včela.

až 2 000 za deň;
60 000 – 80 000 za
rok

2 – 6 dní,
zvyčajne 3 dni

1,6 × 0,4 mm

starajú sa
včely – krmíčky

V úli

V DREVENOM ALEBO SLAMENOM ÚLI
V ZÁHRADE, VO FAREBNEJ MARINGOTKE
NA LESNOM POLI – VO VŠETKÝCH SA VČELÁM
DARÍ, OBZVLÁŠŤ, KEĎ JE V BLÍZKOSTI VEĽA
KVETOV. VO VNÚTRI SA VČELY SNAŽIA
UDRŽIAVAŤ TEPLITU OD 33 DO 36 °C.

Z VAJÍČKA VČELOU

V bunke má vajíčko pokoj a môže sa vyvíjať ďalej. Larva sa z vajíčka liahne po 28 – 144 hodinách a vyzerá ako biely červík. Ďalších 4 – 7 dní je larva v komôrke krmená materskou kašičkou, až nakoniec včely – opatrovatel'ky zalepia vchod a z neho sa po 7 – 15 dňoch strávených v štádiu kukly vyklúje nová včielka.

↑
POČAS DŇA NAVŠTÍVI
VČELA STOVKY KVETOV

↑
KAŽDÉ VČELIE
VAJÍČKO JE ULOŽENÉ
V ŠESŤUHOLNÍKOVEJ
BUNKE

Hierarchia včiel

V ÚLI JE JEDINÁ KRÁĽOVNÁ – VČELIA MATKA, NAJVIAC JE TU ROBOTNÍČOK A ĎALEJ TU ŽIJÚ TRÚDY – SAMCE. MATKA ALEBO KRÁĽOVNÁ JE CELKOM NENAHRADITEĽNÁ, IBA ONA DOKÁŽE KLÁŠŤ VAJÍČKA. BEZ ROBOTNÍČ BY VŠAK NEPREŽILA, TIE JU MUSIA PO CELÝ ŽIVOT (AŽ 5 ROKOV) KRMIŤ MATERSKOU KAŠIČKOU.

KRÁĽOVNÁ

TRÚD

ROBOTNICA

KRÁĽOVNÁ VČIEL

Kráľovná má iný život ako ostatné včely. Je väčšia a nelietá po lúkach, celý život strávi v hniezde. Robotnice z vosku postavila pre každé vajíčko izbičku, šesťuholníkovú bunku. Včelia kráľovná potom vsunie zadoček do každej pripravenej izbičky a vajíčko tam prilepí. Vajíčka sú biele, podlhovasté a veľmi maličké. Viac sa však o ne kráľovná ale nestará. Ved' akoby sa aj mohla sama postarať o také veľké množstvo vajíčok? Starostlivosť o vajíčka zaisťujú včely – opatrovatel'ky.

OSMONOH GIGANTICKÝ

Enteroctopus dofleini

VAJÍČKA

Hlboko pod hladinou tichých oceánov sa nachádza temnisté kráľovstvo plné neuveriteľných živočíchov a rastlín. Svoj domov tu má aj obrovský hlavonožec, o ktorom hovoria staré námornícke mýty a legendy, osmonoh gigantický. Tisíce jeho priehľadných vajíčok sa ukrývajú na dne mora ako zabudnutý poklad. Vajíčka pripomínajú priesvitné balóniky a nesú v sebe dobre viditeľné zárodoky nového života.

OBETAVÁ MATKA

Keby niekto vyhlásil cenu „Matka roka zvieracej ríše“, určite by medzi súťažiacimi nesmel chýbať osmonoh. Od svojich vajíčok, ukrytých v štrbinách na morskem dne, sa nevzdiali ani na dĺžku chápadla, a to niekedy aj viac ako pol roka. Nepretržite ich stráži pred predátormi, neúnavne na ne strieka prúd na kyslík bohatej vody zo svojej „trysky“ a otiera ich od rias. Po celý čas neprijme ani hlt potravy. Nepretržitá starostlivosť si však pýta svoju daň. V čase, keď sa z vajíčok liahnu malé osmonohy, vyčerpaná matka zomiera.

tisíce vajíčok
1x za život

5 – 8 mesiacov
podľa teploty
vody

10 mm dlhé

stráži ich samica

VAJÍČKA VISIA V TRSOCH

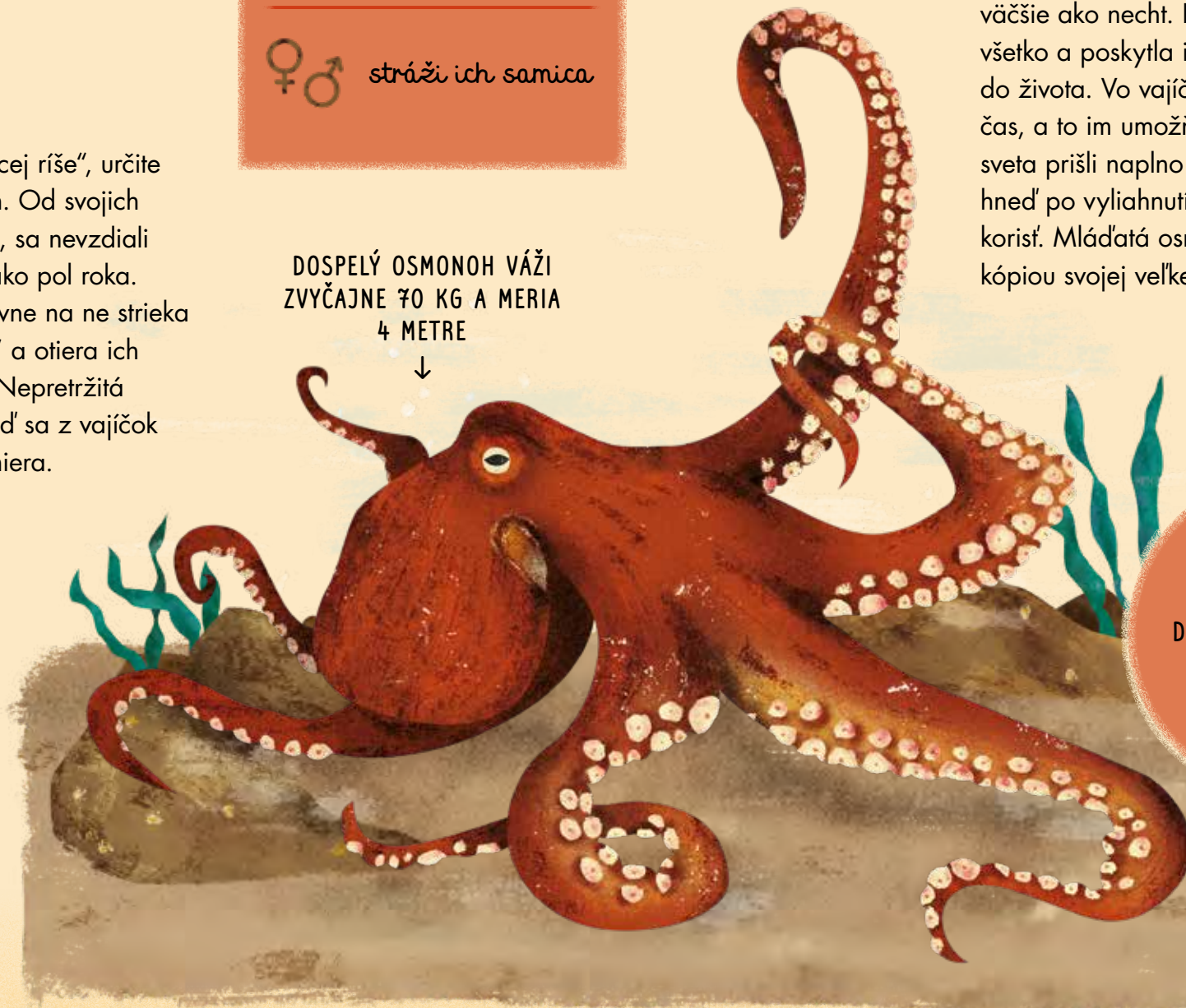

MATKA KLADIE
AŽ 100 000
VAJÍČOK

MLÁĎATÁ

Novonarodené osmonohy nie sú žiadne bezbranné tvory, aj keď nie sú oveľa väčšie ako necht. Ich matka im obetovala všetko a poskytla im tak najlepší štart do života. Vo vajíčku si pobudli dlhý čas, a to im umožňuje, aby do morského sveta prišli naplno vybavené prežiť – hneď po vyliahnutí sú schopné loviť malú korisť. Mláďatá osmonoha sú miniatúrnou kópiou svojej veľkej matky.

DOSPELÝ OSMONOH VÁŽI
ZVYČAJNE 70 KG A MERIA
4 METRE

Rekord

DOLOŽENÝ REKORDÉR
VÁŽIL 272 KG
A MERAL 9,6 M!

← VAJÍČKA MAJÚ
TVAR SÍZ

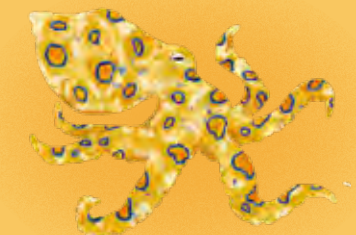
↑
LIAHNUCI SA
OSMONOH

Hlavonožce

POD MORSKOU HLADINOU ŽIJÚ ĎALŠÍ ZAUJÍMAVÍ PRÍBUZNÍ OSMONOHA GIGANTICKÉHO. OSMONOH ŠKVRNITÝ JE VĎAKA SVOJIM ŠKVRNÁM MEDZI OSTATNÝMI KRÁSAVEC, ALE JEDOVATÝ! PRI DNE SA VZNÁŠA AJ LODIENKA, V BÁJACH ČASTO SPOMÍNANÝ CHYTĽAN OBROVITÝ ALEBO SVETIELKUJÚCA SEPIOLA.

LODIENKA HLBINNÁ

OSMONOH ŠKVRNITÝ

SEPIOLA PRSKANÁ

CHYTĽAN OBROVITÝ